

BIBELN OG VERDEN

2 | 2021

”

Der er ikke meget
håb i verden,
men der er meget
håb i Bibelen

TEMA:

**BIBELARBEJDE
I HELE VERDEN**

BIBELSLSKABET

Frederiksborggade 50

1360 København K

Tlf: 33 12 78 35

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

www.bibelselskabet.dk

ANSV. UDGIVER

Birgitte Stoklund Larsen

REDAKTIONSGRUPPE

Synne Garff, international chef

Thomas Godsk Larsen, redaktør

LAYOUT: Ribergård & Munk

TRYK: Nofoprint - Helsingør

FORSIDEFOTO

Tabitha Wairimu

Bibelen og Verden udsendes fire gange årligt til alle, der ønsker information om bibelarbejdet.

GAVER TIL BIBELARBEJDET

Reg. nr.: 3001

Kontonummer: 9 00 04 88

Giro: 9 00 04 88

MobilePay 62903

SPØRGSMÅL OM DONATIONER

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

Bibelselskabet arbejder for at oversætte og formidle Bibelen.

Bibelselskabet modtager ingen offentlig driftstøtte og er derfor afhængig af indsamlede midler og salgsindtægter.

FOTO: CASPER TYBJERG

Bibelselskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II.

GENERALSEKRETÆREN HAR ORDET

Hver under sin vinstok og sit figentræ

Astrid Lindgren, Dostojevskij, Karl Ove Knausgård, Ida Jessen. Der kom mange gode forslag, da Bibelselskabet i vinter på Facebook efterspurgte eksempler på, hvordan Bibelen har inspireret skønlitterære forfattere gennem tiden. Der var eksempler på både klassikere fra verdenslitteraturen og på helt spritnye romaner. Ikke overraskende. Bibelen er en bog, der er gået i knoglerne på folk gennem mange århundreder; det bibelske sprog har viklet sig ind i dagligsproget, vers fra den store bog har båret mennesker gennem kriser, og de bibelske tekster har selvfølgelig også inspireret skønlitterære forfattere.

Et eksempel er den unge digter Amanda Gorman, der lyste op under indsættelsen af den amerikanske præsident Joe Biden med sin gule jakke og sit røde hårbånd. Hendes digt, *The Hill We Climb* (Bjerget vi bestiger), havde ikke alene mange hentydninger og associationer til bibelske tekster, men også en direkte reference til den gammeltestamentlige profet Mikas vision om fredsriget. Det er der, hvor sværd skal smedes til plovjern og spyd til vingårdsknive, og hvor folk kan sidde "hver under sin vinstok og sit figentræ, uden at nogen jager dem bort." Et billede på det gode liv i frihed og uden undertrykkelse, og et billede, som appellerer til amerikanere i hele det politiske spektrum - og til mennesker over hele kloden.

For mange forfattere har de bibelske tekster været en levende arv, som de er vokset op med og slet ikke har kunnet lade være med at skrive ud fra. Sådan er det stadig for nogle, mens andre må tilegne sig de bibelske beretninger og det bibelske sprog som voksne - og gør det heldigvis, så Bibelen stadig er i kulturelt og aktuelt omløb.

I Bibelselskabet har vi de seneste år i samarbejde med bl.a. Dansk Forfatterforening arrangeret et bibelkursus for forfattere; fire dage, hvor forfattere kan gå i kødet på Bibelen i samtale med nogle af landets dygtigste bibelforskere. På det seneste kursus, der blev afviklet virtuelt i april måned, fik forfatterne endda lejlighed til at prøve kræfter med selv at oversætte bl.a. et stykke fra profeten Esajas' vision om ørkenen, der skal blomstre. En vision om urolige hjerter, der ikke skal frygte.

Forfatterkurset er et eksempel på, hvordan Bibelselskabet arbejder på at gøre Bibelen nærværende. Det sker også på mange andre måder både i Danmark og ude i verden, som man kan læse mere om i dette nummer af Bibelen og Verden.

Kurset er udviklet og gennemført uden anden bagtanke end at give aktive, skønlitterære forfattere indsigt i Bibelens univers. Vil det sætte sig spor i forfatterskaberne? Det kan vi ikke vide, men forhåbentlig har forfatterne fået en fornemmelse af, at der er noget at hente i de bibelske tekster. Som andre før dem har erfaret det, som læsere og som lyttere.

En forhåbentlig dejlig sommer venter. Hvorfor ikke bruge lejligheden til - måske i skyggen af et æbletræ - at fordybe sig i nogle af de tekster i Bibelen, som du sjældent kommer forbi?

God sommer!

”

**Bibelen er en bog,
der er gået i knoglerne
på folk gennem
mange århundreder**

Birgitte Stoklund Larsen

BIBELARBEJDE I VERDEN

Foto: Pablo Langlois

TEMA: BIBELARBEJDE I VERDEN

Det er 75 år siden, at Det Danske Bibelselskab var med til at søsætte en gigantisk succes: De Forenede Bibelselskaber. Siden har fællesskabet udviklet sig til at bestå af 150 bibelselskaber, der arbejder tæt sammen i mere end 200 lande og områder. Omdrejningspunkt er Bibelen, som hver dag, året rundt, bringer fornyet refleksion, håb og livsmod i Danmark og resten af verden.

SIDE 6-7

Danskerne søger efter lys og håb i Bibelen

SIDE 12-13

Religions- og trosfrihed krænkes

SIDE 18

Læsetræning med Bibelen

Af Synne Garff, international chef

De Forenede Bibelselskaber

I LØBET AF 75 ÅR er 13 bibelselskaber i De Forenede Bibelselskaber vokset til 150, der arbejder tæt sammen om bibelsagen.

I maj 1946, mindre end et år efter den mest destruktive globale konflikt i menneskets historie, samledes repræsentanter fra bibelselskaber i 13 lande på Elfinward Conference Centre i Haywards Heath, England. Deltagerne - hver med sit traume fra krigen - var fast besluttede på at arbejde sammen. De var overbeviste om, at verden havde behov for Bibelen, og satte gang i dannelsen af et globalt bibelsk fællesskab: De Forenede Bibelselskaber.

Det Danske Bibelselskab blev etableret i 1814, og ligesom mange andre enkeltstående bibelselskaber blev meget arbejde i begyndelsen udført nationalt. I 1930'erne blev det første skridt mod samarbejde taget. Det nederlandske bibelselskab inviterede, i anledning af dets 125-års jubilæum, adskillige bibelselskaber til at drøfte globalt samarbejde på en konference i juli 1939.

Men fem dage efter konferencen marcherede 1,5 millioner tyske tropper ind i Polen, og 2. verdenskrig buldrede løs. Igenem krigen stødte bibelselskaber på enorme udfordringer, da konflikterne påvirkede trykning og distribution samt finansieringen, men nogle bibelselskaber

var i stand til at levere bibler og skriftdele, selv midt i krigens kaos. Akkurat som det sker i dag.

Bibelselskabernes krigserfaringer havde kun styrket beslutningen om at arbejde sammen. Efter krigen, på mødet i Elfinward, var man overbevist om samarbejdets styrke i en udfordrende tid.

”Der er ikke meget håb i verden,” bemærkede biskop Eivind Berggrav fra Norge, der havde tilbragt en stor del af krigen i isolation - ”men der er meget håb i Bibelen.”

75 år senere bliver mennesker over hele verden stadig indgydt håb igennem Bibelen, der findes i alverdens papirudgaver og digitale former. I dag arbejder omkring 150 bibelselskaber sammen i mere end 240 lande og områder for at gøre Bibelens livgivende ord tilgængelige for alle. Bibelselskaberne har udblik og åbner døren til verden og menneskesind. Det er den globale åbne dør, der har styret missionen og visionen for bibelselskaber, der arbejder sammen som ét forenet bibelselskab og netop i det forgangne år, præget af covid-19, har bevist, at bibelideen er mere levende end nogensinde.

2020 kunne have været året, hvor flere bibelselskaber blev tvunget til at lukke på grund af covid-19. I stedet har det globale fællesskab stået sammen for at sikre, at bibelarbejdet fortsætter netop på et tidspunkt, hvor det er mest nødvendigt.

Den lille pige vandt en børnebibel igennem Bibelselskabet i Costa Rica, der modtog ekstra økonomisk støtte på et kritisk tidspunkt. Bibelselskabet har bl.a. intensiveret sit digitale arbejde under krisen.

Foto: De Forenede Bibelselskaber

Fotos: De Forenede
Bibelselskaber

Valente Tseco ved lanceringen af Xirhonga Bibelen i december 2019, et par måneder før pandemien ramte.

fylder 75 år

ET SANDT FÆLLESSKAB I KRISETID: Da covid-19 ramte, stod verdens bibelselskaber sammen og løftede de mest udsatte.

Ingen var i tvivl om alvoren, da der i foråret 2020 blev foretaget en undersøgelse blandt bibelselskaber: omkring 30 var i 'kritisk' tilstand, og yderligere 65 var 'i fare', hvis begrænsningerne fortsatte meget længe. Det betød, at næsten to tredjedele af De Forenede Bibelselskaber stod over for alvorlige vanskeligheder.

"Jeg var fortvivlet og havde søvnløse nætter," fortæller Valente Tseco, generalsekretær for Bibelselskabet i Mozambique. Udover covid-19 var landet blevet ramt af to cykloner i 2019 og af krig og islamistiske angreb. Valente og hans team var fast besluttet på at fortsætte med at stille Bibelen til rådighed, men situationen blev ekstra vanskelig, da en lockdown ramte, og salget af bibler faldt dramatisk:

"Hvordan ville Bibelselskabet være i stand til at fortsætte driften og betale lønninger? Og netop på et tidspunkt, hvor mennesker havde brug for Bibelens opbyggelige ord?"

Hjælp til 60 bibelselskaber

Lignende bekymringer blev gentaget i andre dele af verden, hvor både bibelselskaber og bibeldistribution på

tværs af landegrænser var truet. I overensstemmelse med den trofaste ånd og samhørighed, som De Forenede Bibelselskaber blev grundlagt på, holdt søsterbibelselskaber krisemøde for at lægge en plan, der kunne sikre, at udsatte bibelselskaber ikke skulle lukke. Det lykkedes at hjælpe mere end halvdelen af de lukningstruede bibelselskaber.

"Vi føler os lettede, glade og velsignede!" sagde Valente, da han modtog nyheden om, at Bibelselskabet i Mozambique ville modtage både finansiering og bibler.

I Panama beskriver generalsekretær for Bibelselskabet Marco Gomez, at hjælpen var "som at finde en oase af ferskvand midt i den øde ørken, som vi har været udsat for på grund af pandemien. Vi er taknemmelige for Gud og for fællesskabet."

Marco og hans team, der har haft travlt med at levere bibler og grundlæggende fornødheder til nogle af de mest sårbare grupper, der er ramt af pandemien, bruger støtten til at dække driftsomkostninger og udvikle online-tjenesten.

2020 har også været et særligt van-

skeligt år for Hviderusland, der er blevet rystet af voldelig politisk uro såvel som af covid-19:

"Nu som aldrig før har folk i Hviderusland brug for at høre Guds budskab om trøst og kærlighed," siger generalsekretær i Bibelselskabet Georgiy Melnikov.

Støtten har ikke kun gjort det muligt at fortsætte med at stille Bibelen til rådighed, men har også mindet om, hvad det vil sige at være en del af en stor international familie.

Bibelprojekter online

Generalsekretær Mayra Ugalde fra Bibelselskabet i Costa Rica er også opfyldt af taknemmelighed:

"Støtten er som en ekstra ilttank, der hjælper os med at nå nye højder, når det gælder bibeldistribution via nye teknologier."

Der er i det hele taget stor taknemmelighed fra mange bibelselskaber, som er kommet under ekstra hårdt pres det forløbne år. Nogle ser ligefrem ud til at komme styrket ud på den anden side. Den udviste samhørighed på tværs af landegrænser og kulturer har været en fødselsdagsmarkering i særklasse.

Kilde: De Forenede Bibelselskaber

Bibelselskabet gør en for

Det Danske Bibelselskab var blandt de første i verden af sin slags. Ud over opgaven med at udgive Bibelen i autoriseret oversættelse, tæller aktiviteterne i dag både kurser, forlagsvirksomhed, netboghandel, indsamlinger, bibellæseplaner, online aktiviteter og bladudgivelser.

Af Thomas Godsk Larsen

”Hvor lang tid er Adam alene i Edens Have?” Spørgsmålene om Bibelen når vidt omkring i Bibelselskabets online brevkasse, hvor skoleelever, gymnasier og bare almindeligt nysgerrige stiller spørgsmål om Bibelen. Brevkassen er ét af Bibelselskabets gratis online tilbud, som flere og flere danskere bruger.

I 2020 havde Bibelen Online over 3 millioner sidevisninger på pc'er, iPads og mobiltelefoner,

og der søges flittigt på ord og skriftsteder - blandt de mest hyppige ord i søgefeltet på bibelselskab.dk finder vi ”kærlighed”, ”lys”, ”glæde”, ”håb” og ”fred”. På sociale medier som Facebook læser de knap 13.000 følgere om nye bogudgivelser, får et bibelvers med på vejen og deltager i konkurrencer. Vil man være sikker på at få det hele med, kan man abonnere på et af Bibelselskabets nyhedsbreve, og er man særligt interesseret i det internationale arbejde, ja, så kan man kvit og frit abonnere på et elektronisk nyhedsbrev eller bladre videre i Bibelen og Verden. I bladet fortæller vi bl.a. om, hvordan bibelsk sjælesorg lindrer og hjælper i verdens brændpunkter. Også i Danmark vinder metoden frem, og i dag uddanner Bibelselskabet præster i bibelsk sjælesorg i samarbejde med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

Bibelselskabets kurser og foredrag er populære, og siden udgivelsen af ”Bibelen 2020” har særligt foredrag om oversættelse og bibelsprog været ef-

Foto: Bibelselskabet

skel – også i Danmark

terspurgte. Den nye, nudanske bibeloversættelse udkom, da Danmark lukkede ned i marts 2020, og alligevel blev første oplag solgt i løbet af forårs-månederne. Bibelen 2020 er nu trykt i mere end 25.000 eksemplarer, og den findes også som e-bog og lydbog. Den modtog sidste år Kristeligt Dagblads initiativpris. Et særnummer af Bibelen og Verden om den nye bibeloversættelse udkom i 150.000 eksemplarer og blev distribueret med en række kirkeblade landet over.

Bibelselskabet når ud i alle hjørner af Danmark, bl.a. med hjælp fra ambassadører og frivillige i Bibelselskabets 10 stiftsudvalg, der fremmer bibelarbejdet lokalt. Uddeling af bibler og bibelsk materiale til udsatte grupper spiller også en vigtig rolle i dag. Hjemløse, prostituerede, fængslede og flygtninge efterspørger Bibelen, og Bibelselskabets netbutik har bibler på alverdens sprog. Med hjælp fra alle, der donerer til Bibelselskabet, kan det arbejde fortsætte - efterspørgslen er ikke blevet mindre efter et år i coronaens tegn.

TIDSLINJE

- 2020** Bibelselskabet udgiver en ny, samlet bibel på nudansk, "Bibelen 2020"
- 2014** Bibelselskabet fejrer 200-års-jubilæum
- 1992** Bibelselskabet udgiver en ny autoriseret oversættelse af hele Bibelen
- 1946** Bibelselskabet danner sammen med 12 andre nationale bibelselskaber De Forenede Bibelselskaber
- 1886** Bibelselskabet får retten til at udgive den autoriserede danske bibel
- 1814** Bibelselskabet bliver grundlagt i Danmark med Det Britiske Bibelselskab som forbillede
- 1804** Det Britiske Bibelselskab bliver oprettet som verdens første bibelselskab

Dagens vers, nyt fra Bibelselskabet, det gratis bibeltidsskrift Bibliana eller nyt om det globale bibelarbejde?

Bibelselskabet udgiver en række elektroniske nyhedsbreve – tilmeld dig på bibelselskabet.dk

Søren Holst modtager Bibelselskabets Pris flankeret af generalsekretær Birgitte Stoklund Larsen (t.v.) og næstformand for Bibelselskabets bestyrelse, Leise Christensen (t.h.).

”

Bibelen er en del af det sprog, vi taler med hinanden

Teolog og lektor Søren Holst modtog Bibelselskabets Pris, da Bibelselskabet holdt online repræsentantskabsmøde den 20. maj. Han belønnes for sin store indsats for at formidle Bibelen bredt og gøre Det Gamle Testamente nærværende. Prisen består af 10.000 kroner og et indrammet originalblad fra Jobs Bog kapitel 38 fra Christian d. IV's bibel af 1633.

Af Thomas Godsk Larsen

”Jeg har altid være glad for at formidle,” fortæller modtager af Bibelselskabets pris 2021, Søren Holst, der som ung først troede, han skulle være journalist, men siden blev teolog med et stort hjerte for Det Gamle Testamente. Han har oversat 1. Mosebog, Jobs Bog og Jonas' Bog til nudansk i Bibelen 2020, og interessen for at gøre det svære let uden at gå på kompromis med fagligheden løber som en rød tråd igennem hans arbejdsliv:

”Det, vi laver som teologiske forskere, må altid have som sit endemål, at det skal ud til mennesker. Før vi har givet flest muligt mulighed for at forstå, hvad Bibelen handler om, ja, så mener jeg ikke, vi har gjort vores opgave færdig.”

For Søren Holst er der mindst tre gode grunde til at læse i Bibelen:

”Dels er den en af de mest fundamentale byggeklodser, når vi skal sige noget om, hvad kristendom er, dels er kristne ideer og motiver vævet ind i alt, hvad der foregår og har foregået i vores kultur. Dermed er Bibelen en del af det sprog, vi taler med hinanden. Og endelig er den slet og ret en spændende bog!”

Søren Holst oplever en stor interesse for foredrag og bøger om Bibelen, og det vidner om en stigende interesse for kristendommen, mener han:

”Man bliver også så overanstrengt, hvis man hele tiden skal tro på sig selv! Det virker til, at vi over de seneste 10-20 år har bevæget os væk fra en overtro på, at naturvidenskaben er den øverste instans i alle sager. Vi er blevet et mere pluralistisk folkefærd, vi er i dag langt mere åbne for andre forklaringer på, hvordan det hele hænger sammen. Med tidligere biskop Jan Lindhardts ord er danskernes uvidenhed om kristendommen blevet så omfattende, at de ikke engang har deres fordomme tilbage. Det, tror jeg, han havde ret i, og jeg tror, det giver nogle nye muligheder for bibelformidling i dag.”

Søren Holst debatterer gerne i avisspalter, blade og på sociale medier - bl.a. om Det Gamle Testaments plads i kristendommen og i gudstjenesten:

”Det Gamle og Det Nye Testamente afbalancerer så at sige hinanden og udgør sammen kristendommen. De nytestamentlige tekster griber jo også hele tiden bagud og ville, for deres forfattere, have været utænkkelige uden de skrifter, vi i dag kender som Det Gamle Testamente. Sådan bør det også være i dag - at det, der blev til kristendommen og er kristendom i dag, altid bør have Det Gamle Testamente med.”

BLÅ BOG: SØREN HOLST

- Født 1963
- Teologisk kandidat 1994
- Ph.d. om Dødehavsrullernes sprog 2004
- Lektor i teologi 2008
- Kursusleder i Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter 2019
- Har udgivet bøger om bl.a. 1. Mosebog. Medoversætter af "Bibelen 2020"

JEG ER MEDLEM AF BIBELSELSKABET, FORDI ...

” Der er nok at fortvivle over, både i vores del af verden og internationalt. Bibelen fortæller om Guds håbefulde planer for os, og de planer kan vi ikke selv regne ud. Derfor støtter jeg Bibelselskabets arbejde for at gøre Bibelen tilgængelig og kendt.

ELISABETH DØRKEN, KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER

” Når jeg er medlem af Bibelselskabet og har været det i en del år, er det mest, fordi jeg værdsætter selskabets arbejde med til stadighed ikke alene at udbrede kendskabet til Bibelen, men også at kaste nyt lys ind over teksten gennem nye oversættelser i et nutidigt sprog.

LISBETH SMEDEGAARD ANDERSEN, SALMEDIGTER

” Jeg har i mange år og med stor glæde været medlem af Bibelselskabet. Bibelen er den vigtigste bog for mig – og Bibelselskabet udfører et meget vigtigt arbejde med at gøre Bibelen tilgængelig og forstået både i Danmark og i udlandet. Jeg kan derfor kun anbefale alle at blive medlem af Bibelselskabet.

KURT JOHANSEN, GENERALSEKRETÆR FOR SAT-7

” Et af mine hovedredskaber ikke alene i mit liv, men også i mit arbejde som billedkunstner, er Bibelen.

1992-udgaven er jeg meget taknemmelig for, og jeg vil håbe, at Bibelselskabet får al den støtte, som vi sammen kan give, så formidlingen af teksterne kan fortsætte.

MAJA LISA ENGELHARDT, BILLEDKUNSTNER

Foto:De Forenede Bibelselskaber

VIL DU OGSÅ VÆRE MEDLEM OG SIKRE DET FORTSATTE ARBEJDE MED AT OVERSÆTTE, UDGIVE OG UDDELE BIBELEN TIL GLÆDE FOR MENNESKER I DANMARK OG RESTEN AF VERDEN?

Et medlemskab koster 200 kr. om året, og du kan melde dig ind på www.bibelselskabet.dk/medlem
Her kan du også læse om dine medlemsfordele.

Som nyt medlem har du mulighed for at modtage en boggave. Du kan vælge mellem Den Nye Aftale 2020 eller Bibelen (den autoriserede oversættelse fra 1992).

Bibeloversættelser til 707

Midt i de udfordringer, som covid-19 forårsagede i 2020, afsluttede bibelselskaber verden over bibeloversættelser på 66 sprog til 707 millioner mennesker.

Tekst og fotos: Andrea Rhodes, De Forenede Bibelselskaber

Ud af disse fik 46 sprog og 13 millioner mennesker deres første bibeltekster på eget sprog. Seks sproggrupper modtog den fulde bibel for første gang: fem i Afrika og en i USA, hvor døvesamfundet fejrede færdiggørelsen af den amerikanske tegnsprogsbibel. Amerikansk tegnsprog, som er sproget for omkring 408.000 mennesker, er det eneste af verdens anslåede 400 tegnsprog, der har den fulde bibel.

I Nigeria er Det Nye Testamente udkommet for første gang på sprogene epie og ogbia:

”Da jeg modtog den, var jeg lykkelig,” fortæller Iwo Samson Famous, en epie-talende i Nigeria. ”I lang tid har

vi kæmpet med den engelske bibel. Vi kan nu læse og forstå.”

”Det Nye Testamente på vores modersmål vil styrke læsefærdigheder og tilskynde vores unge og andre til at forstå Guds ord,” sagde ogbia-talende John Okolubo.

Større adgang til Bibelen

Sprog udvikler sig over tid, og det kan være svært for yngre generationer at forstå forældede skriftoversættelser. Sidste år offentliggjorde bibelselskaber nye eller reviderede oversættelser på 21 sprog, der blev brugt af 694 millioner mennesker, herunder ni fulde bibles. Blandt disse var nye bibeloversættelser på to af Sydafrikas 11 officielle sprog - isiZulu, der tales af 12 millioner mennesker, og afrikaans, der tales af mere end syv millioner mennesker.

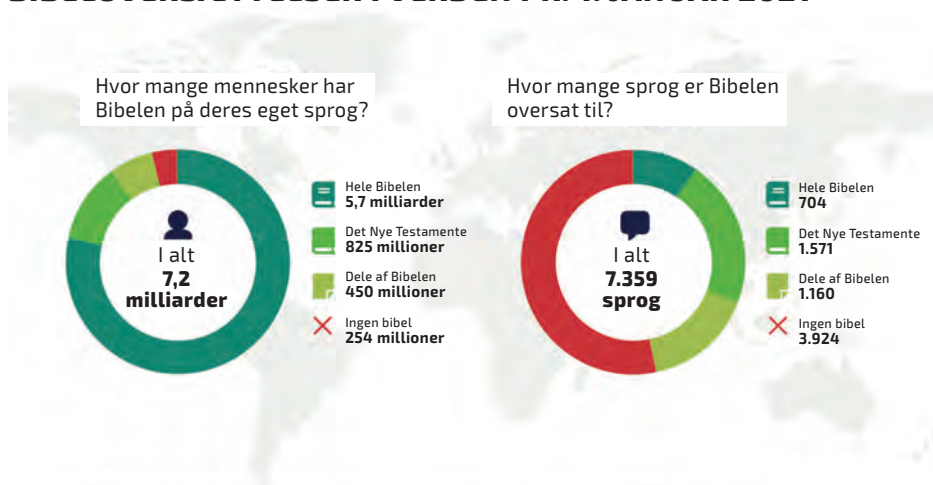
I dag spiller online distribution af bibeloversættelser også en vigtig rolle, særligt i lande og områder, hvor bibel-distribution er vanskeliggjort af politiske eller logistiske årsager. Bibles til svagtseende og andre med særlige behov og video-bibeloversættelser på tegnsprog er også vig-

I Tanzania fejrer bror og søster Gidufana Gafufen (til venstre) og Udagayda Mudinangi lanceringen af den første bibel på deres sprog, Datooga.

OVERSÆTTELSER FÆRDIGGJORT AF BIBELSELSKABER I 2020

BIBELOVERSÆTTELSER I VERDEN PR. 1. JANUAR 2021

millioner mennesker

tige fokuspunkter for De Forenede Bibelselskaber, hvor der for alvor er blevet rykket i 2020.

Studieudgaver

For at hjælpe folk med at uddybe deres viden om Bibelen, udgav bibelselskaber studieudgaver på tre sprog: kinesisk, thai og haitisk kreolsk.

Sociopolitisk uro og vold havde forsinket det haitianske bibelselskabs planer om at lancere den første haitisk kreolske studiebibel i slutningen af 2019. I stedet fandt fejringen sted i februar 2020, kun to uger før covid-19 blev en global pandemi:

”Vi haitianere er et traumatiseret folk,” sagde generalsekretær for Bibelselskabet i Haiti, Magda Victor. ”Vi har brug for heling og søger svar på al den smerte, vi har oplevet. Derfor er der en kirke på næsten ethvert gadehjørne. Men meget ofte forstår kirkeledere ikke rigtig den bibelske tekst. Vi føler os sikre på, at denne studiebibel vil støtte dem i deres tjeneste.”

En milepæl i global bibeloversættelse

I august nåede antallet af sprog med hele bibler 700 for

første gang; det var en vigtig milepæl for global bibeloversættelse, der gav et sjældent øjeblik for fejring i et vanskeligt år.

I begyndelsen af 2021 er dette tal nu 704, og 5,7 milliarder mennesker har nu adgang til hele Bibelen på deres eget sprog. Mere end 70 % af disse er leveret af De Forenede Bibelselskaber, som Bibelselskabet i Danmark er en del af.

Men der er stadig 7.359 sprog i verden, der ikke har bibeltekster på deres eget sprog, og 1,5 milliarder mennesker har fortsat ikke adgang til en komplet bibeloversættelse:

”Hver færdiggjort oversættelse af Skriften gør det muligt for flere mennesker at få adgang til håbet og freden i Guds ord, hvilket især er nødvendigt på dette tidspunkt med global uro. Alligevel har mere end en milliard mennesker stadig ikke Bibelen på deres eget sprog. De er uden Skriftens trøst, når de navigerer gennem livets storme. Derfor er opgaven med at oversætte Bibelen så preserende,” siger De Forenede Bibelselskabers generalsekretær, Michael Perreau.

Forskere vurderer, at vi oplever nogle af de mest omfattende kristenforfølgelser i verdenshistorien. Mere end 250 millioner kristne chikaneres, diskrimineres, fængsles og bliver slået ihjel alene på grund af deres tro. Størstedelen af verdens religiøst forfulgte er kristne - mere end 75 procent.

Det billede bekræftes af *Aid to the Church in Need* (ACN), der hjælper forfulgte kristne globalt. Rapporten dækker 196 lande over hele verden. Konklusionen er, at religions- og trosfriheden er yderligere forværret de sidste to år. Ikke kun for kristne, men også for andre religiøse minoriteter.

Rapporten konkluderer, at krænkelser af religionsfrihed forekommer i næsten en tredjedel af verdens lande (62 ud af 196), hvoraf mange er de mest folkerige nationer som Kina, Indien og Pakistan.

Det kinesiske kommunistparti holder religiøse grupper i kort snor med hjælp fra 626 millioner overvågningskameraer og smartphone-scannere. Autoritære regimer som Nordkorea, Indien og Burma (Myanmar) er undertrykkende.

Covid-19 resulterede i flere fordomme mod mindretal i bl.a. Tyrkiet og Pakistan, hvor nogle trosgrupper blev nægtet mad og anden vital hjælp. Religiøse mindretal beskyldes også for at sprede smitten, og der er indført flere restriktioner på udfoldelse af tro.

Cyberkalifat

Hertil kommer islamistisk ekstremisme. Et kernefund i rapporten beskriver, hvordan islamistiske terrorister anvender sofistikerede digitale teknologier til at rekruttere, radikalisere og angribe. De islamistiske ekstremister er blevet endnu dygtigere til at hverve følgere digitalt. Der eksisterer transnationale islamistiske netværk, herunder et online "cyberkalifat", som udvides globalt og er et redskab til online rekruttering og radikalisering.

Grænseoverskridende netværk spreder sig over ækvator, hvilket

fører til jihadistiske angreb fra Mali til Filippinerne. Formålet er ifølge rapporten at skabe "transkontinentale kalifater". En række internationale analytikere peger på, at islamister har flyttet krigen til Afrika efter den tabte krig om Islamisk Stat i Syrien og Irak.

Det hører dog med til billedet, at kristne heller ikke altid overholder religions- og trosfriheden. Det er fx tilfældet i Etiopien, hvor ortodokse kristne diskriminerer og undertrykker protestanter. Samtidig er kristne i Etiopien udsat for islamistiske terrorister som Al-Shabaab.

Rapporten dokumenterede også, at seksuel vold bruges som våben mod religiøse mindretal. Kvinder og piger bortføres, voldtages og tvinges til at konvertere. I 42 lande har det retlige eller sociale konsekvenser at afskrive eller skifte tro.

Oplysning og handling

ACN's internationale præsident dr. Thomas Heine-Geldern kritiserede både FN og det internationale samfund i forbindelse med rapportens udgivelse. Han mente, der desværre er blevet handlet "for lidt, for sent".

Rapportens konklusioner flugter med de erfaringer, som Bibelselskabet har igennem sit tætte arbejde med 150 andre bibelselskaber i De Forenede Bibelselskaber i mere end 200 lande og områder. Det er dystre meldinger, og ofte møder man danske journalister, som helst ikke vil videreformidle oplysningerne. "Hvad skal vi stille op med den viden?" spurgte en dygtig journalist. Det vil jeg lade Fader Emmanuel 'Mani' You-saf fra ACN om at svare på. Han mener, at denne rapport ikke kunne komme på et bedre tidspunkt:

"Jo mere verden kender til handlinger med religiøst had og forsømmelse, jo mere vil verden være i stand til at gøre noget ved det. I en kompleks og ondsksfuld verden er den bedste beskyttelse omfattende rapportering suppleret med indsigtfuld og afbalanceret analyse."

Religions-

Ifølge den seneste rapport fra den katolske organisation *Aid to the Church in Need* er det blevet endnu sværere at udøve sin tro.

Af Synne Garff

Lande med markante brud på religionsfriheden

Undertrykkelsen af religiøse mindretal og trossamfund er forværret de sidste tre år. Krænkelser af religionsfrihed forekommer i næsten en tredjedel af verdens lande (62 ud af 196). Kristne forfølges i alle de markerede lande.

- og trosfrihed krænkes

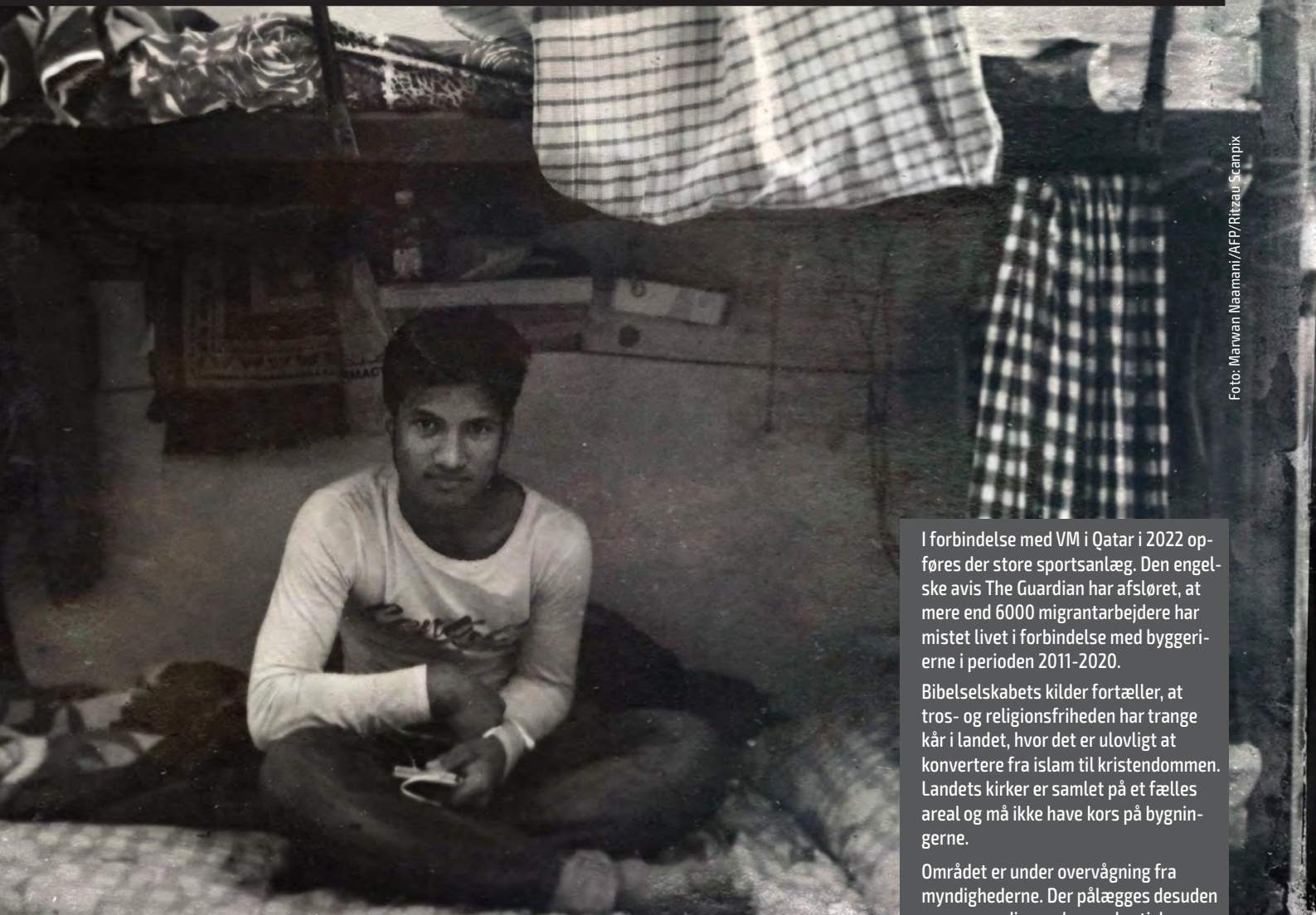

Foto: Marwan Naamani/AFP/Ritzau Scanpix

I forbindelse med VM i Qatar i 2022 opføres der store sportsanlæg. Den engelske avis The Guardian har afsløret, at mere end 6000 migrantarbejdere har mistet livet i forbindelse med byggerierne i perioden 2011-2020.

Bibelselskabets kilder fortæller, at tros- og religionsfriheden har trange kår i landet, hvor det er ulovligt at konvertere fra islam til kristendommen. Landets kirker er samlet på et fælles areal og må ikke have kors på bygningerne.

Området er under overvågning fra myndighederne. Der pålægges desuden mange unødige og bureaukratiske restriktioner på bibelimport. Det kan for tiden ikke lade sig gøre at efterkomme efterspørgslen på bibler, og bibelprojekter er næsten umulige at gennemføre.

Det anslås, at der er omkring en halv million kristne migrantarbejdere. De lokale fra Qatar er domineret af den konservative wahabisme, der er en del af sunni-islam.

Hvem er det, der begrænser religionsfriheden?

Ifølge *Aid to the Church in Need* er det myndighederne i 43 lande, islamistiske ekstremister i 26 lande og etnisk/religiøse nationalister i 4 lande.

I 30 lande er mennesker blevet slået ihjel pga. deres tro siden 2018.

Af Bibelselskabet

Kvalitets-tv om tro

Millioner af mennesker har vanskeligt ved at komme i kirke og udleve deres tro. Der er også behov for uddannelse. Det gør SAT-7 noget ved.

I 1980'erne fik Dr. Terrence Ascott en god idé. Han gik igennem Kairos gader og bemærkede, hvordan folk sad inde i deres hjem og så tv. Mange var analfabeter. Pludselig slog det ned i ham, at den eneste måde, de nogensinde ville kunne høre evangeliet på, var igennem TV. Ideen om SAT-7 var født.

Udsatte får en stemme

Satellitkanalen SAT-7 er en kristen tv-station, der drives af lokale, kristne arabere. SAT-7 når ud til millioner af seere i Mellemøsten og Nordafrika. Da mange udsendelser nu også ligger på nettet, kan de principielt ses over hele verden - og det bliver de.

SAT-7 har vundet flere priser for sit arbejde med blandt andet bibelformidling for børn og

programmer om kvinders rettigheder. Der transmitteres gudstjenester, diskuteres tro, menneskerettigheder, kvindeundertrykkelse og bygges bro til muslimer. Udsatte mennesker får en stemme.

Trosfrihed og uddannelse

TV-stationen bliver ved med at udvikle sig. Senest er der etableret en uddannelseskanal, ACADEMY, der formidler undervisningsprogrammer (arabisk, engelsk, matematik, biologi mm.) til alle børn, uanset trosbaggrund. Programmerne er uden forkyndelse, men de etiske værdier har en fremskudt plads. Der er også produceret programmer om trosfrihed for unge, som har fået øget fokus.

SAT-7's medarbejdere afholder sig principielt fra hadefulde tale, selv når deres kristne landsmænd slås ihjel og forfølges. Det har resulteret i, at der i dag står stor respekt omkring tv-stationens arbejde og værdier.

Et år i krisens tegn

Covid-19-pandemien, eksplosionen ved havnen i

Tv-stationen SAT-7 transmitterer gudstjenester, diskuterer tro, menneskerettigheder, kvindeundertrykkelse og bygger bro til muslimer. Foto: SAT-7

og uddannelse

Beirut og et jordskælv i Izmir, Tyrkiet, var med til at sætte præg på SAT-7's arbejde i 2020, et år, der også oplevede et stigende pres på kristne.

Tv-stationen fik et rekordstort antal henvendelser fra mennesker, der søgte håb og svar. Børneprogrammer besvarede liveopkald fra børn, hvis skoler var lukkede pga. corona. Her kunne de unge seere udtrykke deres bekymringer og bede sammen med værterne. Andre programmer tilbød aktiviteter og spil, mens SAT-7 ACADEMY rådgav om forebyggende hygiejne i animerede videoer på sociale medier og tilbød Facebook Live-udgaver af My School, som hjalp forældre til at kunne hjemmeundervise deres børn.

SAT-7 er styret igennem et år præget af kriser og har skullet lave tv under svære vilkår. Alligevel har den kristne tv-station oplevet et stigende seerengagement.

Men det seneste år har tæret på ressourcerne, og der er hårdt brug for økonomisk hjælp, hvis SAT-7 fortsat skal kunne sende til regionens udsatte grupper.

SÅDAN KAN DU STØTTE SAT-7

Gaver indbetales på giro eller bank: reg.nr. 3001 kontonr. 9000488. Skriv: Gave til SAT-7.

Eller betal via hjemmesiden:
www.bibelselskabet.dk/giv-tv

Du kan også lave en fast giveraftale via Betalingsservice til SAT-7. Ring på telefon

3312 7835

MobilePay
62903

Mærke: "SAT-7"

Armenien: Akut førstehjælp med bibelsk sjælesorg

I efteråret 2020 udbrød der krig i Nagorno-Karabakh. I kølvandet blev der massivt behov for at bearbejde traumer.

Af Synne Garff

Kvinder, børn og syge flygtede over grænsen til Armenien og søgte ly på vandrehjem, hoteller, huse og lejligheder. Mændene blev tilbage og kæmpede sammen med armenske soldater. Bibelselskabets medarbejdere, kirkefolk og frivillige tog ud til de fordrevne for at uddele nødhjælp og lægge øre til lidelserne. Meget lod sig gøre med generøs støtte fra danske givere.

Mere end 5000 unge armenere døde i kampene, der stilnede af efter en våbenhvile i december. Med tabene fulgte sorgen. Marianna Apresyan, der er projektleder i Bibelselskabet i Armenien, har været involveret i hjælpearbejdet. Hun er bl.a. uddannet i sjælesorg og vant til at arbejde med mennesker, der har lidt svære tab, men mødet med krigens ofre gjorde et uudslætteligt indtryk på hende:

”Det er det værste, jeg har oplevet. Jeg blev hurtigt klar over, at der var et massivt behov for at klæde præster og omsorgspersoner på, så de bedre kunne lytte og støtte de sørgende,” fortæller hun.

Sammen med kolleger organiserede hun undervisning i bibelsk sjælesorg, en nødhjælpsuddannelse i sjælesorg. For det er svært og slidsomt at være sammen med mennesker, der er chokerede og ulykkelige efter at have mistet familiemedlemmer. Risikoen for selv at blive sekundært traumatiseret er stor. Hvad kan man sige? Hvad skal man ikke sige? Hvordan håndterer man følelsen af magtesløshed?

”Blandt sjælesørgerne er der mange unge studerende og diakoner, som har taget bibelsk sjælesorg til sig, fordi de har oplevet, at det gør dem i stand til bedre at kunne være sammen med mennesker i dyb sorg,” forklarer Marianna Apresyan.

Inspirerede deltagere

En af dem, der blev uddannet, er Varujhan Yapujyan på 25 år:

”Før kurset i bibelsk sjælesorg distribuerede jeg kun mad og tøj til fordrevne familier. Nu hjælper jeg også med at styrke dem på det åndelige og spirituelle plan. Jeg har lært at lytte og hjælpe dem med at åbne deres knuste hjerter.”

En anden kursist er Samvel Poghosyan på 28 år. Han er diakon for den armenske apostolske kirke og leder en ungdomsgruppe af frivillige. Han har studeret psykologi på universitetet og er fascineret af det intensive kursus:

”Jeg vidste ikke, at det var muligt at kombinere Bibelen med psykologi. Det har været en fantastisk oplevelse, fordi jeg har fået nogle værktøjer til at hjælpe traumatiserede krigsflygtninge, ikke mindst børn.”

Tilgivelse tager tid

Tilgivelse og forsoning er pejlemærkerne i bibelsk sjælesorg, som i bund og grund er et freds- og forsoningsprojekt, der hjælper brudte samfund med at reetablere relati-

”

Jeg vidste ikke, at det var muligt at kombinere Bibelen med psykologi. Det har været en fantastisk oplevelse

SAMVEL POGHOSYAN, DIAKON

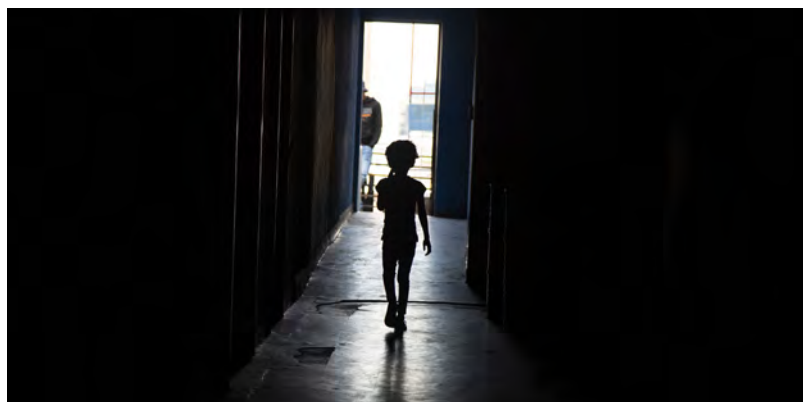

Foto: Denis Farrell/AP/Ritzau Scanpix

Mere end 70.000 mennesker blev fordrevet under krigen i Nagorno-Karabakh. Mange er blevet hjemløse, og der er et enormt behov for at få bearbejdet traumer.

Foto: Alexander Nemenov/AFP/Ritzau Scanpix

oner. Men undervisningsmaterialet understreger, at tilgivelse er kompleks og tager tid. Flygtninge, der har mistet land og familie i Nagorno-Karabakh, er selvfølgelig ikke klar til hverken tilgivelse eller forsoning - der er i skrivende stund stadig sporadiske kamphandlinger og savnede personer. Tilgivelse er standarden i kristendommen, som Desmond Tutu formulerede det, men vi kan sjældent leve op til standarden. Det kan i sig selv være en vigtig erkendelse. Tilgivelse må heller aldrig blive et krav, som den lidende stilles over for - det ville være en hån, der blot føjer spot til skade.

Bibelsk sjælesorg kan hjælpe med at sætte ord på lidelsen. I Syunik, grænseprovinserne i Armenien, er der stadig mange fordrevne, som har brug for åndelig støtte. Marianna Apresyan har fået en del henvendelser fra flygtninge, som er blevet hjulpet med bibelsk sjælesorg, og som nu ønsker at vide mere om kristendommen:

”De er allerede kristne, men de massive lidelser har vakt deres tro. De mangler viden om Bibelen. Så det bliver næste skridt for os i Bibelselskabet at forsøge at imødekomme dette ønske.”

Bibelsk sjælesorg løber verden rundt

Hvert syvende menneske er traumatiseret. I nogle lande lider hver anden af dybe sår på sjælen.

Bibelsk sjælesorg klæder kirkeledere og andre omsorgspersoner på, så de kan blive bedre til at håndtere traumer og tabuer i verdens konfliktområder. Metoden bibelsk sjælesorg er afprøvet af og eksponeret for over en million mennesker, og undervisningsmaterialet foreligger på 150 sprog. Også på dansk. Helingsprocessen foregår nemlig bedst på den traumatiseredes eget sprog.

I Danmark bruges metoden både af præster, psykologer og omsorgspersoner. Det næste år er der i Løgumkloster i samarbejde med FUV planlagt flere kurser for præster og omsorgspersoner.

KNAP

700

**ORGANISATIONER ANVENDER
BIBELSK SJÆLESORG.**

**UNDERVISNINGSMATERIALET
FORELIGGER PÅ 150 SPROG.**

Læs mere på www.bibelselskabet.dk

Læse- træning med Bibelen

Læsekurser bruger Bibelen til at lære både børn og voksne i Cambodja at læse.

Foto: Birgitte Stoklund Larsen

Omkring 750 millioner voksne og unge over hele verden mangler helt grundlæggende læse- og skrivefærdigheder. Ønsket om at kunne læse er stort.

Af Bibelselskabet

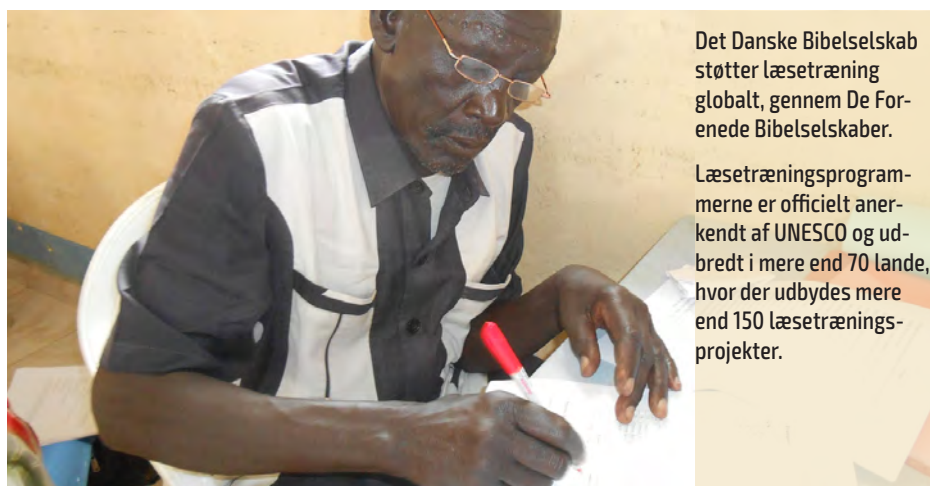
I mange lande marginaliseres unge piger og kvinder på grund af deres manglende læsefærdigheder, og analfabeter har ofte sværere ved at finde job. Det betyder også, at vejen til prostitution eller kriminalitet ofte er kortere.

Næsten to tredjedel af verdens analfabeter er kvinder. 250 millioner børn er også udfordrede. Analfabetismen er især betydelig i Afrika og Asien.

Bibellæsning øger livsmodet

I Cambodja, et af Asiens fattigste lande, har det lokale bibelselskab stor succes med læsekurser for voksne.

Under et halvtags ved den anglikanske kirke i landsbyen Svai Prohout i Dry-Veng provinsen, ikke langt fra den vietnamesiske grænse, er ni kvinder og en enkelt mand i gang med dagens læsetime. En af dem er 46-årige

Det Danske Bibelselskab støtter læsetræning globalt, gennem De Forenede Bibelselskaber.

Læsetræningsprogrammerne er officielt anerkendt af UNESCO og udbredt i mere end 70 lande, hvor der udbydes mere end 150 læsetræningsprojekter.

Foto: De Forenede Bibelselskaber

Yous An, hvis mor døde, da hun var 11, så hun måtte hjælpe til i familien i stedet for at gå i skole. Yous Ans familie var en af de familier, der blev tvangsforflyttet under De Røde Khmerers terrorregime i 1970'erne. Nu er hun til gengæld opsat på, at hun skal lære at læse, og at hendes børn skal have en uddannelse:

”Jeg vil gerne blive så god til at læse, så jeg kan læse med i kirken under gudstjenesten,” siger hun. Yous An er, ligesom en del af de andre kvinder, førstegenerationskristen, og hun blev døbt i 2012.

Netop fordi undervisningen foregår med udgangspunkt i Bibelen, er der for kristne deltagere en ekstra livsgivende dimension: De lærer at læse

med de fortællinger, de har hørt, kender og holder af. Læsetræning med Bibelen giver stof til eftertanke og øget livsmod.

Adgangsbillet til samfundet

At kunne læse er en vigtig færdighed for alle mennesker og er de fleste steder en afgørende forudsætning for at kunne deltage fuldt ud i samfundet. Det gælder også kvinderne i Cambodja, der bedre kan deltage i landsbyens fælles anliggender, når de kan læse og skrive. Med færdighederne forbedres også adgangen til uddannelse og viden om det omgivende samfund, og mange steder betyder det livsvigtig viden om bekæmpelse af sygdomme, god hygiejne og medicin.

Bibler til verdens børn

Rundt omkring i verden er der børn, som med generøs støtte fra danske givere modtager en børnebibel. Den former deres liv.

Af Bibelselskabet

Mange fattige kristne forældre kunne godt tænke sig at give deres børn en bibel. Men de har ikke råd. Lever man for under 10 kroner om dagen, er det umuligt.

Bibelen giver børn nyt håb

I Ukraine modtager børn på børnehjem børnebibelen med fryd og taknemmelighed. Den samme glæde indfinder sig blandt børn med alvorlige psykiske lidelser i Armenien, hos flygtningebørn i Uganda, forfulgte syriske børn i Jordan, forældreløse børn i Swaziland, Etiopien, Kenya, hiv-ramte børn i Indien - for blot at nævne nogle. Bibelen inspirerer på mange planer.

Bibelen giver børnene etiske pejlemærker. Den får bl.a. nogle afrikanske børn i Swaziland til at blive barmhjertige samaritanere, mens børn i Kina finder ro på kirkernes biblioteker, hvor vi har placeret bibler på hylderne. Kræft-ramte børn i Nicaragua er optaget af tegnehæfter med bibelske motiver. Det giver dem fornyet mod til de drøje

kemobehandlinger at læse om Guds søn, der blev sendt til verden og forbarmede sig over de syge, marginaliserede og døende. De oplever, at Gud er med dem i deres lidelse, og det giver dem ekstra kræfter.

Flere børn skal have adgang til Bibelen

I samarbejde med 150 bibelselskaber verden over er Det Danske Bibelselskab med til at sikre lydibibler til blinde børn og til analfabeter i slummen, og med oversættelse af Bibelen på verdens sprog får børn og unge adgang til Bibelens formidable fortællinger. De får et nyt perspektiv på tilværelsen, når de hører kristendommens budskab om fred og forsoning. I de områder, hvor vi har svært ved at uddele børnebibler, støtter vi SAT-7, den kristne tv-station, der transmitterer programmer om Bibelen for børn i Nordafrika og Mellemøsten. Alt sammen ud fra en vision om, at verdens kristne børn skal have adgang til Bibelen - i Mellemamerika over Afrika, Mellemøsten og til Asien.

GIV BIBELEN VIDERE

Betänk Bibelselskabet i dit testamente

Gratis rådgivning, når du betænker Bibelselskabet. Kontakt os på 33 12 78 35. Du kan også maile dit navn og telefonnummer til arv@bibelselskabet.dk

BIBLER OG BIBELARBEJDE TIL HELE VERDEN

Socialt udsatte i Danmark. Analfabeter i Cambodia. Fattige børn i Kenya. Traumatiserede flygtninge i Nagorno-Karabakh og pressede kristne i Mellemøsten.

Det er blot nogle af de mennesker, Bibelselskabet rækker ud til, når vi i samarbejde med 149 bibelselskaber rundt omkring i verden distribuerer bibler og bibelsk materiale.

I mere end 200 lande og områder arbejder Bibelselskabet for, at flere får adgang til Bibelen og dens livsforandrende ord. Med din hjælp kan vi fortsætte det arbejde.

GIV DIN STØTTE HER

REG.NR. 3001, KONTONR. 9 00 04 88 · MÆRKET 'BIBLER TIL VERDEN'

BESØG VORES HJEMMESIDE OG STØT FAST:
WWW.BIBELSELSKABET.DK/STOET-FAST

ELLER
MOBILEPAY
62903

